



Fons documental de l'Arxiu Històric de Terrassa - Arxiu Comarcal del Vallès, referent a Matadepera

Matadepera

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Raval de Montserrat, 14 – 08221 Terrassa
Alçada: 421

Coordenades:

Latitud: 41.59665
Longitud: 2.02677
UTM Est (X): 418892
UTM Nord (Y): 4605452

Classificació

Número de fitxa 08120 - 434
Àmbit: Patrimoni documental
Tipologia Fons documental
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal i física
Observacions protecció: LLEI 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (DOGC núm. 1807, d'11.10.1993).
LLEI 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents (DOGC núm. 3437, de 24.7.2001).
Accés Restringit
Ús actual: Científic/Cultural
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Terrassa (Carrer Baldrich, 268 – 08223 Terrassa).

Descripció

L'Arxiu Històric de Terrassa aplega documentació procedent dels següents fons:

De l'Administració Local de la Universitat Forana que consisteix en una causa judicial de 1686 (AHT-D1.002.00227).

De l'Ajuntament de Sant Pere de Terrassa, documents relacionats amb el manteniment de camins i carreteres entre els anys 1866 i 1907 (AHT-D2.002.00052; AHT-D2.002.00149; AHT-D2.002.00150).

De l'Ajuntament de Terrassa, es conserven varis expedients i informes sobre el reconeixement dels límits de terme i senyalització de fites dels anys 1897 i 1918 (AHT-D08.002.00205A), dels anys 1883 al 1898 (AHT-D08.002.00206A) i d'altres datats de 1975, 1951 i 1990.

Del Jutjat de Primera Instància de Terrassa es conserven varis processos judicials ordinaris relacionats amb Matadepera entre els anys 1836 i 1869: 1838/11/10 Pau Cardellach, CONTRA l'Ajuntament de Matadepera; 1838/12/20 Expedient a instància de Joan Solà, hisendat de Matadepera, per tal de ser exonerat del càrrec de tutor dels fills i béns de Joan Gorina; 1841/05/04 Joan Barata pagès hisendat, de Matadepera, CONTRA Francesc Palmers i Altalló, teixidor de lli, de Sabadell; 1845/07/24 Pau Renom, mestre, de Matadepera, CONTRA Isidre Renom, pagès, de Ripollet; 1846/09/24 Antònia Torrella, vídua, de Matadepera, CONTRA Joan Cortés, pagès, de Matadepera; 1847/10/05 Expedient executiu instat per Josepa i Josep Viñals, mare i fill, de Terrassa, CONTRA Francesc Casanovas, pagès, de Matadepera; 1848/12/16 Expedient executiu promogut per Salvador Sala, de Matadepera, CONTRA Josep i Jaume Amat, pare i fill, pagesos de Terrassa, sobre pagament; 1850/02/06 Sobre execució i compliment d'una Reial Sentència en el plet entre Domènec Pi de la Serra, pagès hisendat de Terrassa, CONTRA Teresa i Josep Casanovas, [de Matadepera]; 1850/02/23 Mare i fill Torrella, de Matadepera, i Francesc d'Assís Barata i Guitart, hisendat, de Matadepera, sol·liciten nomenament de pèrits; 1852/04/27 Joan Barata i Guitart, pagès hisendat, veí de Terrassa, CONTRA Joan Torrella, pagès, de Matadepera; 1865/03/18 Salvi Oriol, agent de negocis, veí de Terrassa, CONTRA Llorenç Gorina i Brosa, de Matadepera; 1866/10/18 Domènec Pi de la Serra i Margenat, hisendat, veí de Terrassa, CONTRA Josep Vilet i Amorós i Marià Satlari i Sala, pagesos i propietaris, veïns de Matadepera; 1868/03/21 Víctor Carentela, serrador, veí de Monistrol de Calders, CONTRA Josep Grané, fuster, veí de Matadepera; 1869/02/26 Expedient de jurisdicció voluntària a instància de Maria Dolors Marcet i Xicart, veïna de Matadepera, a fi de que es declari amb aptitud legal per administrar els seus béns.

Del Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 1 de Terrassa es conserven una vintena d'expedients de responsabilitats polítiques amb encausat resident a Matadepera entre els anys 1939 i 1945.

Fons Patrimonials:

6A) Fons del mas de La Barata (1352 – 1785), 16 pergamins. El mas de La Barata es troba a Matadepera. Del 24 de febrer de 1331 consta l'establiment que féu Guillem, abat de Sant Llorenç del Munt, a Ramon Barata, ciutadà de Manresa, d'una peça de terra "per cultivar y edificar casa" situada a Matadepera al lloch anomenat Llinars. Molt probablement aquest és l'origen de la masia pròpiament dita.

La història de la família Barata, des d'aleshores, està totalment relacionada amb aquesta casa.

Formen aquest fons el *Llibre de la successió e descendència de la casa de la Barata de la parròquia de Sant Joan de Matadepera*, del bisbat de Barcelona, amb extractes d'escriptures notariales del patrimoni de la família Barata, de Matadepera, datades entre 1330 (tot i que es tracta en realitat de 1331 si datem correctament per l'encarnació florentina) i 1695; i la còpia simple d'un testament de Maria Matas, en paper segellat del 1785, no closa pel notari (9 de desembre de 1768). Un conjunt de 16 pergamins que havien estat barrejats amb la resta de pergamins del fons, però que van poder ser identificats en una recerca realitzada l'any 1988, completen el fons. Els pergamins es daten entre els anys 1352 i 1594.

6B) Fons de Can Vinyers, (1754-1918). Can Vinyers és una de les masies que encara existeixen a la localitat de Matadepera i una de les més antigues. De fet els seus orígens es remunten al segle XV. Durant gran part de la història els propietaris van ser la família Pi de la Serra, de Rubí. Fruit d'aquesta pertinença per part de la família rubinenca, en el fons Can Vinyers ens ha quedat una sèrie de documents de gestió de les propietats de la masia. El primer document del fons és de 1754 i és un contracte de rabassa morta atorgat per Francesc Pi de la Serra. Aquesta tipologia documental de contractes de rabassa morta, emfiteusi, etc. són molt comuns en el fons i corresponen a una cronologia que va des del segle XVIII, fins a inicis del segle XX, sent l'últim document un de 1918. El fons de Can Vinyers se centra majoritàriament en documentació de gestió de les propietats vinculades a la masia de Matadepera.

6C) Fons Torras Batlles / Palet i Torras, (1699-1886). Forma part del fons Can Falguera (12/06). Consta de 8 documents la majoria dels quals fan referència al municipi de Matadepera. Especialment destacable el "Llibre de notes dels hereus de Can Torres (1699-1824)

Fons d'Institucions. Cambra Agrària Local de Matadepera, (1890-1996). La documentació d'aquest fons permet resseguir les diferents etapes de la *Hermanad* i posterior Cambra Agrària de Matadepera. En aquest fons hi podem trobar els llibres de registre d'entrada i sortida de documents des de 1985 a 1994, documentació comptable de 1987 a 1996 i el llibre de les actes de 1985. Hi ha un complet registre de maquinària agrícola de 1982 a 1993, entre d'altra documentació.

Fons Notarials. Es troben referències a llocs i masos de Matadepera als diversos capbreus que es conserven a l'Arxiu dins el fons del districte notarial de Terrassa així com als protocols notariales. A més, hi ha 34 Capítols Matrimonials datats entre els anys 1500 i 1532.

Fons Registrals: Al fons de l'Ofici i Comptadoria d'Hipoteques de Terrassa hi ha nombroses referències a finques del terme municipal de Matadepera amb registres i còpies d'escriptures originals. 1769-1862.

Documents solts: Consistents en la Batllia i Consell de la Universitat de Sant Joan de Matadepera. 1587-1650. (2/2); la Llibreta de notes de Can Solà [de la Font o del Racó] de Matadepera. 1602-1640. (2/4); la Llibreta de notes de Magí Solà, de Matadepera. 1609-1620. (2/5); i finalment les Batllies foranes (Castellar, Matadepera, Olesa, Ullastrell i Sant Feliu Sasserra). 1609-1819. (3/1)

També hi trobem, **101 processos de Batllia** documentats que abasten un període de temps des d'inicis del segle XVII al XIX. Entre ells destaca el de l'11/12/1602 que parla d'Antoni Roura, pagès de Sant Joan de Matadepera, i un tal Plantada, pagès de Sant Genís de l'Ametlla que declaren la seva actitud com a tutors i curadors dels fills de Joan Monllor àlies Robert, de Sant Joan de Matadepera.

El del 05/11/1785 sobre Tomàs Martí, rajoler de Sant Joan de Matadepera, contra Joan Cadafalch pagès de la parròquia de Sant Pere per una baralla en la venda d'unes rajoles.

El del 04/09/1786 sobre les declaracions dels treballadors i altre sper un robatori a la casa vella dels Torrella en terme de Matadepera per un robatori de blat dels delmes fet per Josep Ferrés a la masia de Can Torrella.

El 27/11/1649 Inquisitio, de la cúria de Matadepera, contra uns desconeguts per haver mort a punyalades i atracat a Jacint Fexes, pagès de Coaner, robant-li una mula, una xispa i altres béns. O finalment el 25/01/1654, Inquisitio, de la cúria de Matadepera, contra uns desconeguts, per haver entrat a robar a casa de Francesc Pobla, pagès de Sant Llorenç del Munt.

Història

L'any 1982 l'Arxiu Històric de Terrassa passa a nomenar-se Arxiu Comarcal del Vallès Occidental. Aquest arxiu té un total de 177 fons documentals i 6 de col·leccions amb un abast cronològic que s'inicia amb un fragment de Codex de mitjan segle IX i arriba fins el present.